

Verkoston toimintakertomus 2001-2020 ja toimintasuunnitelma 2021-2023

KANSALLINEN KAUPUNKIPUISTO
NATIONALSTADSPARK
NATIONAL URBAN PARK

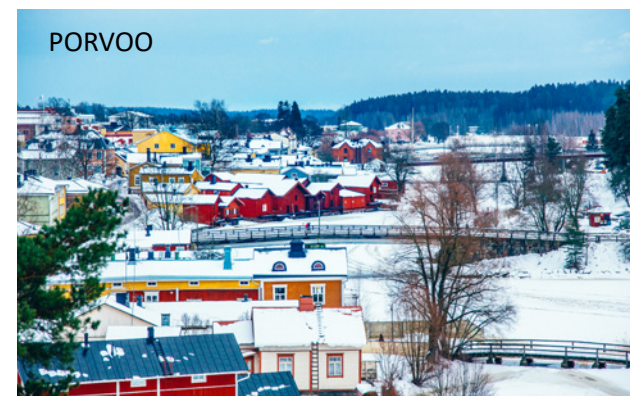
Suomalaisen kaupunkielämän, -kulttuurin ja -luonnon helminauha

FORSSA • HANKO • HEINOLA • HÄMEENLINNA • KOKKOLA • KOTKA • KUOPIO • PORI • PORVOO • SAVONLINNA • TURKU

KANSALLISET KAUPUNKIPUISTOT

NATIONALSTADSPARKER • NATIONAL URBAN PARKS

SAVONLINNA

TURKU

Saatteeksi

Suomen ensimmäinen kansallinen kaupunkipuisto perustettiin Hämeenlinnaan 20 vuotta sitten, ja tällä hetkellä puistoja on yhteensä yhdessätoista kaupungissa.

Kaikkien näiden vuosien aikana kaupungit ovat koontuneet säännöllisesti, alussa hyvin vapaamuotoisesti. Kun kaupunkeja oli nimitetty kahdeksan, päätimme vuonna 2016 järjestäytyä paremmin verkostoksi, jotta saisimme ohjattua yhteistä toimintaamme tavoitteellisemmaksi.

Olemme nyt ensimmäistä kertaa kirjoittaneet toimintakertomuksen siitä, mitä olemme tähän mennessä tehneet ja mihin tulevaisuudessa tähtäämme. Ujostelematta kerromme myös yhteisen tahtotilamme: *'Haluamme olla yhtä tunnettuja kuin kansallispuistot!'*

Kansallisten kaupunkipuistojen markkinointi ja käytön mahdollisuudet ovat hyvin laajat ja monivivahteiset. Tästä johtuen olemme alkaneet paloittella elefanttia: kaupunkien sisäinen toiminta (verkosto), luottamushenkilöt, elinkeinoelämä, kulttuuri- ja siivistys, terveys, matkailu (alan ammattilaiset ja matkailijat) sekä asukkaat. Jotta voimme saavuttaa tavoitteemme meidän tulee edistää näitä kaikkia näkökulmia. Toimenpiteet ovat kohderyhmiensä tavoin hyvin erilaisia.

Tahtotilan määrittelyn jälkeen olemme laatineet rehellisen kypsyystasomallin, jossa arvioidaan toimintaamme ja sen perusteella saaneet laadittua myös toimintasuunnitelman.

Kansalliset kaupunkipuistot kertovat kunkin kaupungin omaa tarinaa, mutta suuri merkitys meillä on nimenomaan verkostona, kertomassa koko Suomen tarinaa.

Ohjausryhmän puolesta

Mari Helin, verkoston puheenjohtaja
Turun kaupunki

Mikä ihmeen kansallinen kaupunkipuisto?

Kansallinen kaupunkipuisto on maankäyttö- ja rakennuslaissa määritelty kaupunkiympäristössä sijaitseva arvokkaiden kulttuuri- ja luonnonmaisemien sekä virkistysalueiden laaja kokonaisuus, jonka säilyttämiseen ja hoitamiseen kaupunki on sitoutunut. Kansalliset kaupunkipuistot ovat osa kestävästä kaupunkisuunnittelusta ja -rakentamisesta.

Kansallinen kaupunkipuisto koostuu kaupungin helmistä – asukkaille tärkeistä paikoista ja alueista, jotka yhdistyvät toisiinsa vehreiden kulkureittien, ekologisten käytävien ja hienojen vesireittien avulla. Se punoo yhteen suomalaisen kaupunkielämän, kaupunkikulttuurin ja kaupunkiluonnon parhaat palat.

Hakemuksen kansallisen kaupunkipuiston perustamiseksi tekee kaupunki ja perustamisesta päättää ympäristöministeriö. Kansallisten kaupunkipuistojen tunnistamisessa ja arvioinnissa ympäristöministeriössä käytetään yhtenäisiä kriteereitä, jotka takaavat kaupungeille tasapuolisen kohtelun ja kaupunkipuistojen valtakunnallisen tason säilymisen. Kriteerit koskevat puistoksi esitettävän alueen sisältöä, laajuutta ja eheyttä, ekologisuutta ja jatkuvuutta sekä kaupunkikeskeisyyttä.

Kokonaisuutta hoidetaan ja kehitetään sen luonnon- ja kulttuuriperinnön arvoja vaalien ja vahvistaen. Tavoitteiden saavuttamiseksi kaupunki laatii hoito- ja käyttösuunnitelman, jonka hyväksyy ympäristöministeriö. Suunnitelma on maankäyttö- ja rakennuslain mukainen asiakirja.

Ympäristöministeriön verkkosivut

<https://ym.fi/kansalliset-kaupunkipuistot>

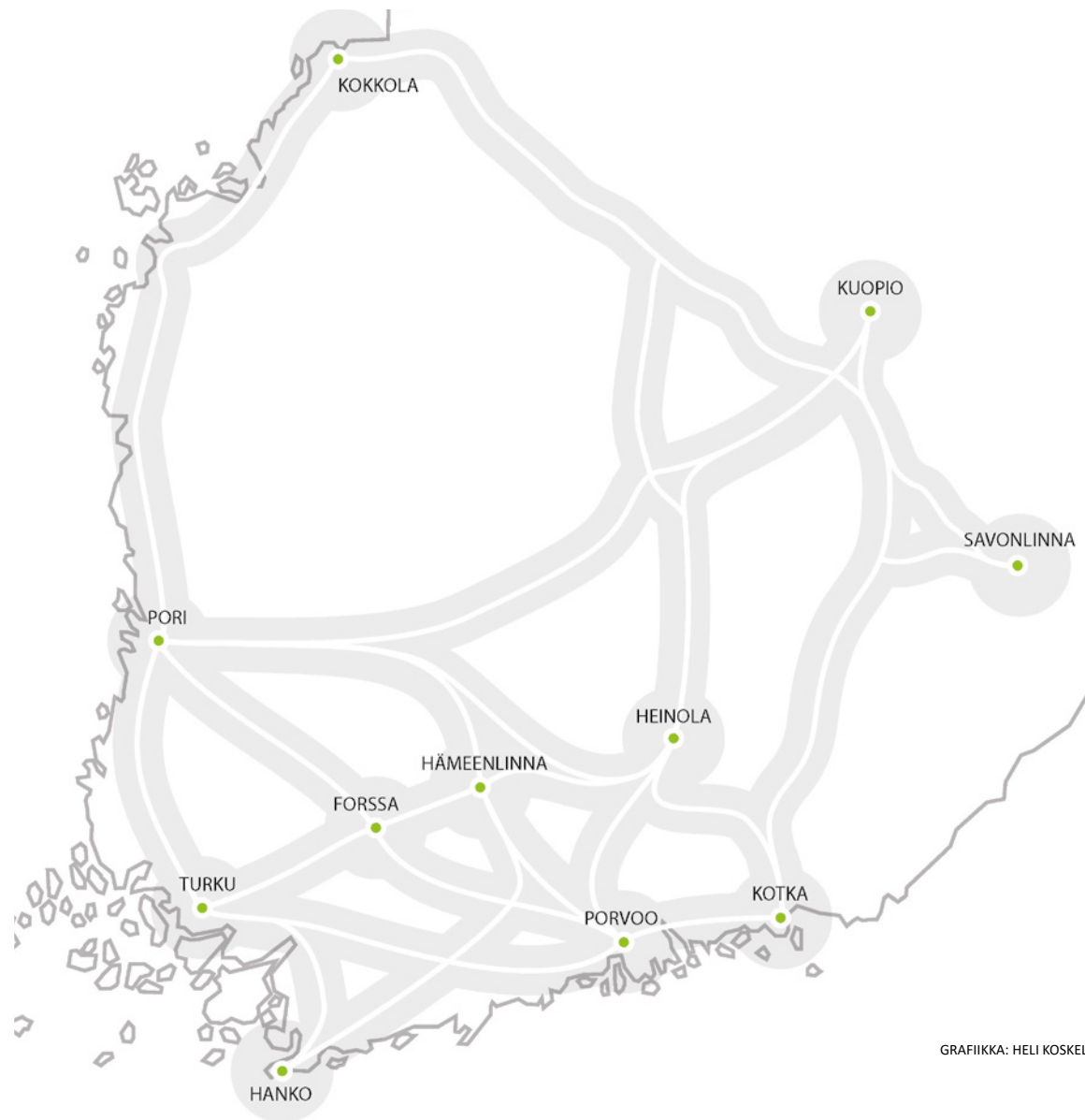
Verkoston yhteiset nettisivut

<https://kansallisetkaupunkipuistot.fi/>

HELI NUKKI

Kansallisten kaupunkipuistojen verkoston toiminta

GRAFIikka: HELI KOSKELA

Tähtikaupunkien verkosto

Kansalliset kaupunkipuistot muodostavat verkoston, johon kuuluu tällä hetkellä 11 kaupunkia. Ensimmäinen kansallinen kaupunkipuisto perustettiin *Hämeenlinnaan* 2001. Muut kansalliset kaupunkipuistot perustamisjärjestyksessä ovat *Pori* (2002), *Heinola* (2002), *Hanko* (2008), *Porvoo* (2010), *Turku* (2013), *Kotka* (2014), *Forssa* (2015), *Kuopio* (2017), *Kokkola* (2020) ja viimeisimpänä *Savonlinna* (2021).

Ohjausryhmä

Verkoston jäsenkaupunkien edustajat toimivat tiiviissä yhteistyössä, jakaen tietoa ja kokemuksia, kohti yhdessä asetettuja tavoitteita.

Verkoston yhteistä toimintaa koordinoi ohjausryhmä, johon kuuluu edustaja jokaisesta statuksen saaneesta kaupungista. Ohjausryhmän järjestäytymiskokous pidettiin 28.4.2016. Ohjausryhmän tehtäväksi kirjattiin:

- verkoston näkyvyyden ja koko konseptin tunnetavuuden lisääminen
- yhteishankkeiden koordinointi
- verkostotapaamisten teemojen suunnittelu
- yhteisen historian kirjaaminen ja säilyttäminen.

Ohjausryhmä kokoontuu vuosittain 6-7 kertaa, tarvittaessa tiiviimin. Kokouksista tehdään muistiot. Töitä on jaettu myös eri teemojen pienryhmille, jotka edistävät asiaa oman alansa ammattiosaamisen kautta.

Kaupunkien edustus ohjausryhmässä kuvaa hyvin laaja-alaista osaamista. Useilla kaupungeilla ohjausryhmän jäsen on nimetty kaupungin päätöksellä ja heillä on virallinen mandaatti edustaa kaupunkiaan ohjausryhmässä. Ohjausryhmän jäsenet ovat täten vuosien saatossa vakiintuneet.

Mari Helin, Turku, infran kunnossapitopäällikkö (pj)

Susanna Lappalainen, Hämeenlinna, viheraluesuunnittelija (siht.)

Heli Nukki, Pori, projektipäällikkö

Katri Kuivalainen, Heinola, asemakaava-arkkitehti

Kukka-Maaria Luukkonen, Hanko, kaupungingeodeetti

Anne Rihtniemi-Rauh, Porvoo, maisema-arkkitehti

Patricia Broas, Kotka, kaavoitusarkkitehti

Leila Grönholm, Forssa, kaupunginpuutarhuri

Heli Laurinen, Kuopio, yleiskaavapäällikkö

Sini Sangi, Kokkola, kaupunginpuutarhuri

Päivi Behm, Savonlinna, kaavoituspäällikkö (hakemusvaiheen koordinaattori, 2021).

Verkostopäivät

Ohjausryhmä koordinoi ja järjestää vuosittain verkostopäivät, jota isännöi vuorotellen kukin verkostokaupunki. Verkostopäiville kutsutaan aina myös kaupunkia, joissa hakuprosessi on vasta mietinnässä tai kesken. Verkostopäivillä on erilaisia teemoja ja pidetään työpajoja toiminnan kehittämiseksi.

Verkostopäivien tavoitteena on vaihtuvien teemojen kautta saattaa yhteen kaupunkien eri asiantuntijoita pohtimaan oman erityisalansa edistämistä kansallisen kaupunkipuiston alueella. Viime vuosina on erityisesti pohdittu matkailuun liittyviä asioita. Tulevien teemoja ovat muun muassa retkeily, liikunta, terveys- ja hyvinvointi, kulttuurihistoria ja arkkitehtuuri.

Verkostopäivät ovat hyvä mahdollisuus tavata kollegoja yhteisen asian parissa ja muodostaa mutkattomat vertaisyyhteudet eri kaupunkien asiantuntijoiden kesken. Verkostopäiviin kuuluu aina myös tutustuminen isäntäkaupungin kansallisen kaupunkipuiston alueeseen.

Kaupunkien sisäinen toiminta

Kaupungeissa on järjestäytytty eri tavoin riippuen kaupungin sisäisistä toiminnoista. Kansallisen kaupunkipuiston asioiden vetovastuu vaihtelee maankäytöstä kaupunkisuunnitteluun, infran suunnitteluun ja kunnossapitoon. Osassa kaupungeista on sisäiset, poikkihallinnolliset työryhmät pohtimassa kansalliseen kaupunkipuistoon liittyviä asioita.

Kansallinen kaupunkipuisto on laajasti eri osajien yhteinen asia ja poikii hyvää arvokeskustelua. Parhaimmillaan kansallinen kaupunkipuisto kokoaa yhteiseen keskusteluun kaavoituksen, ympäristönsuojelun, viheralueiden rakentamisen ja kunnossapidon, kulttuurihistorian, viestinnän ja markkinoinnin, matkailun sekä liikunnan ja virkistystyksen ammattilaiset.

SUSANNA LAPPALAINEN

Arvojen tunnistaminen ja tavoitteet

Kestävät arvot ja hyvinvointi sekä tunnettavuus

Kansalliset kaupunkipuistot turvaavat niihin perustamisvaiheessa määritettyjä erityisiä arvoja. Kansalliset kaupunkipuistot tarjoavat paitsi yksittäisinä myös verkostona asukkailleen hyvän ja arvokkaan asuinympäristön, liike-elämälle arvostetun toimintaympäristön, matkailijoille monipuolisia kulttuuri-, luonto- ja virkistytymispalveluita, ympäristölle toimivan ekologisen verkoston läpi kaupunkirakenteen sekä koko kaupungille positiivisen imagolatauksen.

Verkoston lisää kansallisten kaupunkipuistojen tunnettuutta. Tavoitteena on, että tulevaisuudessa kansalliset kaupunkipuistot ovat yhtä tunnettuja kuin kansallispuistot.

Jotta asetettuihin tavoitteeseen päästään, pitää kansallisen kaupunkipuiston alueen toimijoiden eli asukkaiden, päättäjien, elinkeinoelämän, järjestöjen ja kaupunkien asiantuntijoiden puhalttaa yhteen hiileen ja tehdä yhdessä suunnitelmallisesti töitä kansallisten kaupunkipuistojen kehittämiseksi ja arvojen varmistamiseksi.

Tavoitteet on saavutettu, kun:

- Kukin kansallinen kaupunkipuistokaupunki on aktiivinen toimija. Kaupunkien verkostotoiminta on järjestäytynyttä, toteuttaen/ seuraten toimintasuunnitelmaa. Kansallinen kaupunkipuisto -verkoston toimintaan on osoitettu riittävät resurssit. Yhteistyö kaupunkien kesken on avointa ja toisiaan tukevaa.
- Päättäjät ymmärtävät kansallisen kaupunkipuiston ja verkoston arvon. Luottamushenkilöt tukevat päätöksillään kaupunkipuiston arvoja ja kehittämistä. Kansallinen kaupunkipuisto on tunnettu ja arvot on sisäistetty. Ulkopuolista, korvaamattomaa rahaa on käytössä vuosittain. Projektit toteutetaan toimintasuunnitelman mukaisesti. Kansalliset kaupunkipuistot nähdään kansallisena asiana.
- Elinkeinoelämä hyödyntää säännönmukaisesti kansallisen kaupunkipuiston brändiä tuotteissaan ja markkinoinnissaan. Verkosto on luonut lisäarvoa tuottavia kumppanuuksia.
- Matkailumarkkinointi hyödyntää automaattisesti kansallista kaupunkipuistoa tuotteissaan ja markkinoinnissaan. Tuotteistus on valmis. On saavutettu kansainvälinen läpimurto. Yhteistyö Visit Finlandin kanssa on säännöllistä.
- Matkailijat tunnistavat kansalliset kaupunkipuistokaupungit. Matkailijat bongaavat kansallisia kaupunkipuistokaupunkeja. Kansalliset kaupunkipuistot ovat lisäarvo itsessään.
- Suomalaiset tuntevat kansallisen kaupunkipuisto-brändin ja -verkoston. Kansallinen kaupunkipuisto luo asukkaille lisäarvoa ja vahvistaa identiteettiä. Asukkaat ja yhdistykset ovat aktiivisia toimijoita.
- Kansalliset kaupunkipuistokaupungit vahvistavat Suomi-kuvaa, ja ne auttavat meitä asettumaan aikaan ja paikkaan. Suomi tekee kestävästä tulevaisuutta.

Osa kansallisista kaupunkipuistoista on ottanut käyttöönsä oman markkinointitunnuksen, jota hyödynnetään muun muassa opas- ja tiedotemateriaaleissa. Kun löydät oikeita tunnuksia kaupungilta, tiedät liikkeesi suomalaisessa arvoympäristössä ja kaupungin tähtikohteessa.

Toimintakertomus 2001-2020

Kansallisten kaupunkipuistojen taivalta on tehty nyt reilu 20 vuotta, joista verkoston ohjausryhmä on toiminut aktiivisesti viimeiset viisi vuotta.

Verkostopäivät

Verkostopäivät ovat kokoontuneet suunnitelmallisemmin 11 kertaa. Alussa ajatuksena oli lähinnä tutustua muiden kansallisten kaupunkipuistojen alueisiin, vaihtaa kokemuksia ja kuulumisia sekä verkostoitua vapaamuotoisesti.

2008 Heinola

2009 Hanko

2010 Kotka

2011 Hämeenlinna

2012 Pori: Porin kansallisen kaupunkipuiston 10-vuotisjuhla

2013 Turku

2014 Porvoo

2015 Hanko: 'Ohjausryhmän järjestäytyminen'

2016 Kotka: 'Ohjausryhmätoiminnan esittely'

2017 Forssa: 'Matkailu'

2018 Heinola: 'Brändityö'

2019 Kuopio: 'Maisema ja tuotteistaminen'

2020 Teams -verkkotapaaminen: 'Verkoston strategia ja luontomatkailu'.

Tiedotus ja viestintä

Verkoston yhteinen brändityö aloitettiin vuonna 2018. Heinolan verkostopäivillä linjattiin tavoitteet,

miten verkoston tulevaa tiedottamista ja viestintää kehitetään ja edistetään. Tämän jälkeen on vuosittain kehitetty tuotteistusta ja lisätty markkinointia tuottamalla materiaalia verkoston yhteiseen käyttöön.

Verkosto hyödyntää viestinnässä ja tiedottamisessa seuraavia yhteisiä kanavia:

- Facebook-sivut (avattu 2019)
www.facebook.com/kansallisetkaupunkipuistot
- verkkosivut (avattu 2020)
www.kansallisetkaupunkipuistot.fi/

Omat julkaisut

- Kahdeksan kaunista kansallista kaupunkipuistoa -esite (painettu versio julkaistu 2017)
e-julkaisu.fi/hameenlinnan_kaupunki/kaupunkipuistot/mobile.html#pid=1
- Esitteen kieliversiot, ruotsi ja englanti
e-julkaisu.fi/hameenlinnan_kaupunki/nationalstadsparker/mobile.html#pid=1
e-julkaisu.fi/hameenlinnan_kaupunki/national-urban-parks/mobile.html#pid=1
- Esittelyvideo (julkaistu 2021)
www.youtube.com/watch?v=NIUnwOoitTI&feature=youtu.be

Kansallinen kaupunkipuisto löytyy myös Wikipediasta (fi.wikipedia.org/wiki/Kansallinen_kaupunkipuisto)

Verkosto on osallistunut erilaisiin tapahtumiin muun muassa posterinäyttelyllä ja roll-up-materiaaleilla. Esillä on oltu muun muassa valtakunnallisilla Viherpäivillä (2017) sekä Metsä- ja Viherpäivillä (2018), jotka ovat laajimpia ja monipuolisimpia alan ammattilaisten koulutus- ja messutapahtumia. TV-näkyvyyttä saatiin osallistumalla AlfaTV:n Paratiisi takapihalta -ohjelman Viherstudion keskusteluun 18.3.2021 (www.permanto.fi/fi/web/alfatv/player/vod?assetId=95340623).

Kansalliset kaupunkipuistot näkyvät VR:n verkkosivuilla (<https://www.vr.fi/vinkeja-junamatkailuun/kansalliset-kaupunkipuistot>) sekä ympäristöministeriön ylläpitämässä Kulttuuriympäristomme.fi -palvelussa (https://www.kulttuuriymparistomme.fi/fi-FI/Tutki_ja_tutustu/Kansalliset_kaupunkipuistot)

Verkostokaupungeista on julkaistu teemapostimerkisarja kolmessa erässä vuosina 2017-2019.

Puistokonseptista on vuosien varrella julkaistu lukuisia artikkeleita niin ammatti- kuin muissa valtakunnan lehdissä. Viimeisimpänä Viherympäristö -lehti julkaisi 2021 näyttävän artikkelikokonaisuuden, juhluvuoden kunniaksi.

Verkostosta on tehty opinnäytetöitä ja tutkimuksia.

Kansainvälisyys

Euroopan puutarhaperinneverkosto EGHN palkitsi Suomen kansallisten kaupunkipuistojen verkoston vuonna 2014 European Garden Award -tunnustuksella 'Kaupunkisuunnittelu' -sarjassa.

Ympäristöministeriön, Lahden tiede- ja yrityspuiston sekä Cleantech Finlandin (Finpro) yhteistyössä laati- ma julkaisu 'Building a green economy – Public strategies and business solutions from Finland' tehtiin vuoden 2010 Shanghain maailmannäyttelyyn. Kansalliset kaupunkipuistot esiintyivät julkaisussa näyt- tävästi, Hämeenlinna esimerkikohteena.

Tuoreimpia julkaisuja on Journal of Environmental Planning and Managementin tutkimusartikkeli 'The role of the state in preserving urban green infrastructure - National Urban Parks in Finland and Sweden'. (syyskuu 2021)

www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09640568.2021.1949968

Kannanotot

Kansallinen kaupunkipuisto -verkosto ottaa tarvit- taessa kantaa lausumalla asioista, jotka vaikuttava kansallinen kaupunkipuisto -statukseen ja sen ke- hittämiseen. 3.12.2020 verkosto otti lausunnossaan kantaa käynnissä olevaan maankäyttö- ja rakennus- lain kokonaisuudistukseen.

Hanketoiminta

Ympäristöministeriö myönsi vuonna 2020 ensimmäi- sen kerran kohdennettua avustusta kansallisten kau- punkipuistojen kunnostus- ja kehittämishankkeisiin, yhteensä 2,87 miljoonaa euroa. Avustukset ovat osa valtion korona-ajan jälkeisen, talouden nopeaa elpy- mistä tukevien toimien kokonaisuutta. Avustusta ha- kivat ja saivat kaikki kymmenen verkostoon kuuluvaa kaupunkia, yhteensä 22 hankkeeseen. Hankkeet to- teutetaan vuosien 2021-22 aikana.

Hankkeilla parannetaan kaupungin asukkaiden liik- kumis- ja virkistysmahdollisuuksia sekä lähiluontoon pääsyä. Myös nähtävyys- ja elämyskohteiden saavu- tettavuutta kansallisissa kaupunkipuistoissa helpote- taan yhteyspolkuja parantamalla ja lisäämällä. Lisäksi rakennetaan luontoa kulutukselta ja häiriöiltä suo- jaavia rakenteita, kuten portaita ja lintutorneja sekä kunnostetaan jo olemassa olevia rakenteita.

Hankerahoitus kiinnosti paikallisesti ja valtakunnal- lisesti tiedotusvälineitä. Muun muassa paikallis- nomalehdet ja YLE:n radio- ja TV-kanavat esittelivät rahoituksen saaneita hankkeita.

Sidosryhmäyhteistyö

Matkailun edistäminen on yksi verkoston asettamista konkreettisista tavoitteista ja yhteistyötä sen edistä- miseksi on käynnistetty VisitFinland kanssa vuonna 2017. Jäsenkaupunkien kesken on vuonna 2021 pe- rustettu matkailun työryhmä, jonka tavoite on koota yhteen ja aktivoida matkailun asiantuntijat.

Yhteistyötä tehdään laajasti myös Metsähallituksen kanssa, sen ollessa aktiivinen toimija useilla kaupun- kipuistoalueilla.

Ympäristöministeriön kanssa yhteydenpito on ollut säännöllistä ja mutkatonta. Ministeriön yhteyshenki- löinä ovat toimineet lokakuussa 2021 eläkkeelle jää- nyt ympäristöneuvos emeritus Jukka-Pekka Flander ja viime vuosina myös erityisasiantuntija Ilona Latsa.

Toimintasuunnitelma 2021–2023

Juhlavuosi 2021

Suomen ensimmäisen kansallisen kaupunkipuiston perustamisesta Hämeenlinnaan on kulunut 20 vuotta ja samalla koko konsepti täyttää 20 vuotta.

Juhlavuoden yhteiset tapahtumat ja tilaisuudet peruuntuivat edelleen aktiivisen koronatilanteen takia.

Verkostotapaamiset

Vuonna 2021 Hämeenlinna 20-vuotisjuhlaseminaari

Vuonna 2022 Kokkola

Vuonna 2023 Turun 10-vuotisjuhla

Retket

Tutustuminen Tukholman kansalliseen kaupunkipuistoon. (2022)

Retkipaikka -artikkelisarja

Retkipaikka.fi -verkkosivusto julkaisee retkiaiheet artikkelit kaikista kansallisista kaupunkipuistoista vuoden 2021 aikana.

Lastenkulttuurin videosarja

Tuotetaan videosarja, jossa esitellään kansalliset kaupunkipuistot hausalla, vireällä ja riemukkaalla tavalla Suomen ala-asteikäisille. Tarkoitus on näyttää, miten kaupunki- ja kulttuuriympäristö on rikasta, kerroksellista, houkuttelevaa ja etenkin, että se on kaikkien ulottuvilla. Esiteltävien kohteiden tärkeä ominaisuus on saavutettavuus. Samalla herätetään tietoisuutta

kulttuuriympäristöistä. Kaupunkipuistot ovat veto-voimatekijä kullekin kaupungille muun muassa lapsiperheiden matkailun edistämässä. (2021–2022)

Tiedotus ja viestintä

- Viherympäristöliiton koordinoimat kaupunkipuistoja esittelevä somekampanja (27.6.–8.7.2021) ja osallistuminen valtakunnalliseen 'Puunhalausviikkoon' VYLin somekanavien kautta. Jatketaan yhteistyötä Viherympäristöliiton kanssa (2022–23)
- visuaalinen ilme verkoston yhteisille materiaaleille (esim. kirjelomake, PowerPoint-pohjat, fontit ym. graafinen ohjeistus) (2021)
- verkkosivuston kieliversiot (ruotsi, englanti)
- kuva- ja mediapankin kokoaminen verkkosivuille (2021–22)
- somestrategian laatiminen (2022)
- ympäristöministeriön rahoitusta saaneiden hankkeiden esittely. (2021–2022)

Sidosryhmäkartoitus

Tehdään päätöksenteko- ja vaikuttajatasen sekä elinkeinotoimintaan liittyvien sidosryhmien ja yhteistyötahojen systemaattisempi kartoittaminen. (2021)

Viisas liikkuminen ja kestävä matkailu

Linkitytään hiilineutraalius- ja viisaan liikkumisen ohjelmiin. Kartoitetaan yhteistyömahdollisuuksia muiden verkostojen kanssa, esim. Unesco Global Geoparks. (2022–23)

Erityisten arvojen säilyttäminen

Jotta kansallisten kaupunkipuistojen luoma arvopohja voidaan taata kaupungeissa, tulee hyvän elinympäristön ja siihen liittyvien tekijöiden turvaamisen näkyä kaupunkien, maakuntien ja valtakunnan tason strategioissa ja ohjelmissa. Edistetään kansallisen kaupunkipuistojen erityisten arvojen esiintuomista strategia- ja ohjelmatyössä kunta- ja valtakuntatasolla. (2022–2023)

Opinnäytetyöt

Tarjotaan aiheita ja osallistutaan kansallinen kaupunkipuisto -verkostoa ja -statusta käsittelevien opinnäytetöiden ohjaamiseen. (2021–2023)

Osa-aikainen työntekijä

Selvitetään mahdollisuutta palkata verkoston kehittämis- ja koordinaatiotehtäviin osa-aikainen/ hanke-työntekijä. (2021–2022)

Toiminnan väliarviointi

Laaditaan verkoston toiminnasta välianalyysi, jossa arvioidaan muun muassa toimenpiteiden toteutumista, resurssien riittävyyttä, aikataulujen pitävyyttä ja asetettujen tavoitteiden saavuttamista. (2022)

Verkoston toiminnan resurssien turvaaminen

Vahvistetaan ajatusta ja käytänteitä yhteisen 'virtuaalikkukaron' mallista ja toiminnasta. (2021–2022)

KANSALLISET KAUPUNKIPUISTOT

NATIONALSTADSPARKER • NATIONAL URBAN PARKS

’Suomen kansallisten kaupunkipuistojen verkosto on ainutlaatuinen koko maailmassa. Yhdentoista kansallisen kaupunkipuiston muodostaman verkoston tulevaisuus näyttää hyvältä. Verkoston voima on luonnon ja rakennetun kaupungin yhdistämisessä. Verkoston kaupungit ovat Suomen tähtikaupunkeja, joista olisi mahdollisuus luoda kaupunkimatkailun helmiä. Hienoja helmiä ei tarvitse lähteä etsimään kauas, vaan niitä voi löytää nurkan takaa.’

Jukka-Pekka Flander, ympäristöneuvos emeritus